

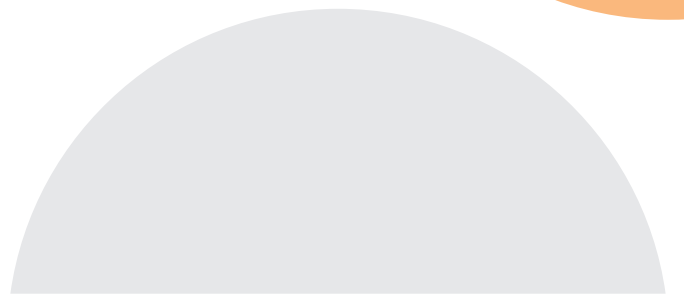
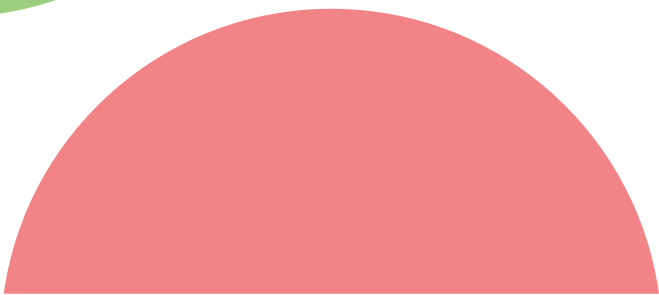
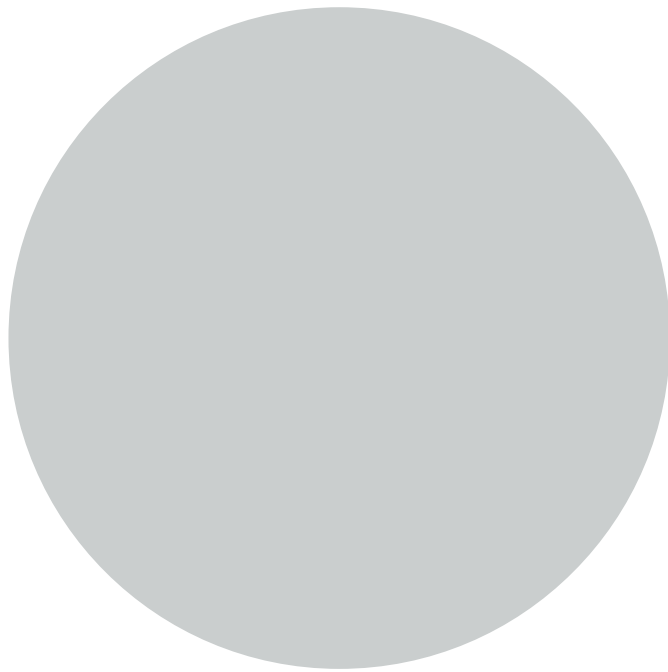

ВИЗНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙ В УКРАЇНІ І СВІТІ

ДАЙДЖЕСТ ENIC UKRAINE

БЕРЕЗЕНЬ 2023

ЗМІСТ

- 2 Рік боротьби за збереження української системи освіти, за майбутнє країни!
- 3 Міжнародна спільнота освітян на підтримку України
- 5 Вихід України з міжнародних договорів. Що змінилося?
- 7 Міжнародні події і проєкти в сфері визнання
- 11 Онлайн-семінар з визнання для ЗВО
- 11 Навчання співробітників
- 13 Визнання іноземних кваліфікацій за новими правилами
- 15 Вчимося визнавати за новими правилами
- 17 Bachelor is a bachelor is a bachelor – автоматичне визнання у фокусі
- 19 Порівняння європейської та української національної рамок кваліфікацій
- 20 ТОП-12 питань про визнання в умовах воєнного стану
- 23 Реєстрація свідоцтв та передача даних в ЄДЕБО
- 25 Швидка допомога! Послуги ENIC Ukraine для тих, хто за кордоном
- 27 На постійному зв'язку з визнавачами інших країн
- 28 Де беруть інформацію про українські кваліфікації визнавачі?
- 31 Яку інформацію про свої кваліфікації пропонують українські ЗВО?

РІК БОРОТЬБИ ЗА ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ, ЗА МАЙБУТНЄ КРАЇНИ!

ВІКТОРІЯ СЕРПІЄНКО,
директор ENIC Ukraine

Вже більше року, як через повномасштабне вторгнення росії в нашу країну звичайне життя кожного із нас змінилося. Війна принесла нам втрати і біль, забрала спокій і зруйнувала всі наші плани. Але... разом з тим зробила нас сильнішими і наполегливішими, згуртованими і чуйними, перетворила нашу злість і сум на колосальну енергію для спротиву цій несправедливості і для подальшого розвитку!

Ми захоплюємося нашими захисниками і захисницями, які боронять нашу країну, і допомагаємо всіма доступними нам способами. Ми пишаємося нашими освітянами, які в умовах війни продовжують навчати учнів та студентів, дослідниками і науковцями, які продовжують і розширюють свої дослідження, всіма працівниками сфери освіти, які зараз роблять неможливе! Саме освіта є запорукою розвитку будь-якого суспільства, основою майбутнього країни! Тому збереження потенціалу нашої освітньої галузі надважливе як для перемоги, так і для повоєнного розвитку держави.

Наш Центр працює на перемогу разом із всією освітянською спільнотою країни! Ми відновили свою роботу 21 березня 2022, коли російські війська ще загрожували Києву. Так, цей рік, часто під сирени тривоги й обстрілами, іноді без світла і зв'язку, ми тримаємо наш

ENIC Ukraine тримає освітянський «фронт». Це – наш спротив російській навалі і наша зневага до злочинних планів країни-агресора.

освітянській «фронт». Це – наш спротив російській навалі і наша зневага до злочинних планів країни-агресора. Я безмежно вдячна кожному члену нашої команди за мужність і відданість справі, завдяки чому наш Центр не тільки вижив, а й став ще потужнішим!

Ми не самі в боротьбі за життя і майбутнє нашої країни, адже нас підтримують стільки країн і міжнародних організацій! Цю підтримку ми отримуємо і на професійних освітянських міжнародних майданчиках. Хочемо, шановні читачі, передати вам цю енергію і віру в нас, яка надихає і надає наснаги жити, боротися і працювати далі!

У цьому дайджесті ми розкажемо, як пройшов цей складний рік. Які події в сфері визнання відбулися в Україні та світі, що змінилося в цій царині і на що потрібно звернути увагу.

Тримайте руку на пульсі, він б'ється попри все! Це означає: все буде Україна!

МІЖНАРОДНА СПІЛЬНОТА ОСВІТЯН НА ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ

ТЕТЯНА ВАГНА,
старший радник ENIC Ukraine

28 лютого 2023 року у Парижі (Франція) відбулась позачергова сесія Комітету Лісабонської конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні. Під час цієї сесії розглядався поточний стан системи освіти України, а також подальше членство російської федерації та республіки білорусь у Лісабонській конвенції.

Лісабонська конвенція про визнання у своїй преамбулі зазначає, що «право на освіту є правом людини» і «що вища освіта повинна відігравати життєво важливу роль у просуванні миру, взаєморозуміння та терпимості, а також у створенні взаємної довіри між людьми та націями».

Члени Комітету висловили солідарність з українським народом, а також із закладами вищої освіти, науковцями, студентами та власниками українських кваліфікацій. Також Комітет висловив свою вдячність усім державам-учасницям, які прийняли та надали підтримку українським біженцям, особливо тим країнам, які мають суміжний кордон з Україною.

У відповідь на військову агресію російської федерації проти України Албанія, Андорра, Австралія, Австрія, Бельгія, Болгарія, Чехія, Данія, Фінляндія, Франція, Німеччина, Угорщина, Латвія, Литва, Естонія, Мальта, Велика Британія, Ірландія, Ісландія, Італія, Іспанія, Люксембург, Нідерланди, Норвегія, Польща, Румунія, Сан-Марино,

Словаччина, Україна, Швеція, Швейцарія проголосували за обмеження участі представників російської федерації та республіки білорусь у засіданнях та іншій діяльності Комітету Лісабонської конвенції про визнання.

Комітет Лісабонської конвенції про визнання засудив неспровоковану і невиправдану агресію російської федерації проти України та втягнення білорусі у цю війну, яка грубо порушує міжнародне право та Статут ООН, підриває міжнародну безпеку і стабільність, та підтвердив свою повну підтримку України.

Жоден кандидат від російської федерації чи республіки білорусь не буде обраний членом Комітету, головою чи заступником голови або головою будь-якої групи експертів чи робочої групи, а також жодному представнику російської федерації чи республіки білорусь не буде доручено будь-яке завдання доповідача чи координатора, або завдання представляти Комітет Лісабонської конвенції про визнання за будь-яких обставин у результаті агресії росії за участю білорусі проти України (до повторного розгляду).

Джерело: [сайт Ради Європи](#).

МІЖНАРОДНА СПІЛЬНОТА ОСВІТЯН НА ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ

Раніше: Комітет Міністрів Ради Європи на засіданні заступників Міністрів у своїй **резолуції** CM/Res(2022)2 постановив припинити членство російської федерації у Раді Європи з 16 березня 2022 року.

Керівний Комітет Ради Європи з питань освіти 17 березня 2022 року ухвалив **заяву про освітні наслідки** агресії російської федерації проти України, в якій закликав держави-члени та спостерігачів Ради Європи надати підтримку українському народу та всім переміщеним особам і біженцям у цьому конфлікті без дискримінації, а також надати тим, хто навчається в школі та у сфері вищої освіти, доступ до середньої освіти, професійної підготовки та вищої освіти.

11-12 квітня 2022 року було прийнято **заяву членів та консультативних членів** Болонської групи Європейського простору вищої освіти щодо наслідків вторгнення російської федерації в Україну, в якій вони просять призупинити права російської федерації та республіки білорусь на участь в усіх структурах і діяльності ЄПВО, включаючи Болонську групу ЄПВО, робочі групи, цільові групи, групи рівного навчання та подібні структури, та якою заохочують членів ЄПВО підтримати вищу освіту України відповідно до їхнього національного законодавства.

Спільна боротьба - спільна Перемога!

ВИХІД УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ. ЩО ЗМІНИЛОСЯ?

НАТАЛІЯ НАУМЕНКО,
заступник директора ENIC Ukraine

Через повномасштабну агресію російської федерації проти нашої країни та підтримку цієї агресії республікою білорусь, Україна була змушена активно протидіяти цій агресії та відстоювати суверенітет і національну безпеку.

Такими кроками, зокрема, є розірвання дипломатичних відносин із російською федерацією та пониження рівня дипломатичних відносин із республікою білорусь, розірвання низки двосторонніх і багатосторонніх договорів, в яких беруть участь ці країни. Угоди у сфері освіти з цими країнами не стали виключенням і також були денонсовані.

Зміни в базі міжнародних договорів в сфері освіти певним чином впливають і на процедуру визнання іноземних кваліфікацій. Тож з'ясуємо, що саме змінилося і як це впливатиме на визнання іноземних документів про освіту.

16 вересня 2022 року нашим Урядом було видано Постанову «Про вихід з Угоди про співробітництво в галузі освіти». Ми знаємо цю угоду як Ташкентську угоду. Нею гарантувалося, зокрема:

- рівні права на освіту для громадян країн-учасниць;
- рівноправність освітніх установ;
- розвиток партнерських зв'язків у галузі освіти;
- безстрокове визнання документів про освіту, перепідготовку кадрів, про присудження вчених ступенів і вчених звань, виданих у державах-учасницях до 15 травня 1992.

КРАЇНИ-УЧАСНИЦІ ТАШКЕНТСЬКОЇ УГОДИ:

Азербайджан	Молдова
білорусь	Таджикистан
Вірменія	Туркменістан
Казахстан	Узбекистан
Киргизстан	російська федерація

За Ташкентською угодою документи про освіту, перепідготовку кадрів, вчені ступені і наукові звання не потребували процедури визнання і приймалися установами в країнах-учасницях без таких процедур. Це було також закріплено в попередній редакції Порядків визнання. Тепер ситуація змінюється, угода припиняє свою дію для України 23 березня 2023 року. Отже, тепер документи, видані до 15 травня 1992 року, також потребуватимуть процедури визнання.

Проте, з деякими країнами, як альтернатива Ташкентській угоді, Україною укладено двосторонні міжвідомчі угоди, які містять положення, тотожні до положень Ташкентської угоди про безстрокове визнання.

Таких угод укладено чотири: з Казахстаном, Азербайджаном, Таджикистаном і Туркменістаном.

ВИХІД УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ. ЩО ЗМІНИЛОСЯ?

Норми цих угод можуть варіюватися за датами та типами документів, на які вони розповсюджуються.

Навесні 2022-го Уряд своїми постановами денонсував низку двосторонніх угод у сфері освіти і науки з російською федерацією (постанова № 355 від 24.03.2022) та республікою білорусь (постанова № 417 від 09.04.2022), у тому числі угоди про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту.

Розірвання цих угод не означає, що кваліфікації, присуджені в рф та рб, не можуть бути визнані в Україні за жодних обставин. Дійсно, деякі обмеження та особливості процедури для документів з росії і білорусі введено новими редакціями Порядків визнання.

Розірвання ж двосторонніх угод має наслідком визнання документів рф та рб на загальних засадах, а не за спрощеною процедурою, яка діяла раніше і базувалася на положеннях цих угод.

Після денонсації угод процедура визнання документів про освіту, що походять з рф та рб, зміниться наступним чином. Етап перевірки автентичності (верифікації) документів про освіту та етап перевірки статусу ЗВО та освітньої програми здійснюються, але мають деякі особливості. Особливість цих етапів обумовлюється неможливістю листування з установами цих країн, що визначається новими редакціями Порядків визнання. Крім того, це також питання довіри до інформації, отриманої від цих країн. Тому особливої ваги

набуває дотримання вимог до засвідчення апостилом документів з рф та рб.

Якщо ж за нинішніх умов власник документів не має змоги проставити апостиль, радимо закладам освіти передавати такі справи на розгляд до Центру ENIC Ukraine. Центр має альтернативні можливості перевірки документів з рф та рб і зможе надати відповідний висновок.

Третій етап процедури визнання – це оцінка кваліфікації. Раніше ми визначали еквівалентність документів на підставі положень угод. Після денонсації ситуація змінилася: для документів про вищу освіту, виданих в рф і рб після денонсації відповідної угоди, необхідно порівняти зміст навчальних програм, як це раніше здійснювалося для документів з багатьох інших країн.

Нагадаємо також про необхідність перегляду бази договорів про співпрацю, академічну мобільність тощо, укладених самими закладами вищої освіти. Такі договори із установами російської федерації та республіки білорусь також варто офіційно розірвати.

Впевнено прямуємо до Перемоги!

МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ І ПРОЄКТИ В СФЕРІ ВИЗНАННЯ

ТЕТЯНА ВАГІНА,
старший радник ENIC Ukraine

Незважаючи на складні обставини, в яких всі ми та наші рідні прожили цей рік, і які продовжуємо долати сьогодні, робота Центру ENIC Ukraine на перемогу триває. Окрім донатів й акцій на підтримку ЗСУ, допомоги профільному Міністерству, інформаційної підтримки іноземних організацій з визнання і власників українських кваліфікацій, щоденної роботи з клієнтами, співробітники Центру брали участь у різноманітних заходах, проєктах, семінарах, навчали та навчались.

1 Багато запитів надходить від наших іноземних колег з питаннями про систему освіти України, кваліфікації вищої освіти, автентичність освітніх документів тощо. ENIC Ukraine надає повноцінну інформаційну підтримку всім партнерам мережі ENIC-NARIC, університетам, профільним міністерствам інших країн та іншим стейкхолдерам. На запрошення наших колег керівництво та фахівці Центру взяли участь у наступних заходах:

24 березня 2022 року відбувся вебінар «Визнання українських освітніх кваліфікацій» для представників мережі ENIC-NARIC та університетів (організовано мережею ENIC-NARIC). Вебінар було організовано з метою надання центрам актуальної інформації про систему освіти України та спрямовано на заохочення та посилення справедливих і ефективних можливостей визнання українських ступенів і кваліфікацій.

На запрошення наших литовських колег 25 березня 2022 року фахівці Центру взяли участь в онлайн-засіданні щодо організації освітнього процесу для тимчасово евакуйованих громадян з України (учнів/студентів всіх рівнів освіти) у

закладах освіти Литви. Захід було організовано Міністерством освіти, науки та спорту Литви.

Генеральним директором з питань освіти, молоді, спорту та культури (DG EAC) Європейської Комісії у співпраці з CIMEA (ENIC Італії) 6 квітня 2022 року було організовано онлайн-тренінг для швидкого визнання українських освітніх кваліфікацій, у якому також взяли участь і наші експерти. На тренінгу була надана інформація про українську систему вищої освіти, її кваліфікації, доступні інструменти для верифікації освітніх документів та інформаційні ресурси. Результати заходи сприятимуть прискоренню визнання українських академічних кваліфікацій.

Одночасно, 6 квітня 2022 року відбулась презентація ресурсного центру на допомогу українським біженцям, створеного ETF (European Training Foundation) за сприяння Європейської Комісії. Зустріч відбулась в рамках проєкту GRETA – Екологічні відповіді на досягнення досконалості через тематичні заходи (Greening Responses to Excellence through Thematic Actions), оскільки 8 з 18 центрів професійної майстерності для переходу на екологічний спосіб життя знаходяться в Україні.

Детальніше>>

12 та 13 травня 2022 року у місті Гданськ відбулась конференція «Солідарні з Україною» для закладів вищої освіти Польщі, організована польським національним агентством з питань академічного обміну (NAWA) спільно з Гданським університетом, на якій прозвучала доповідь директора ENIC Ukraine Вікторії Сергієнко. Протягом конференції спікерами зазначались важливість створення та розвитку інструментів інклюзії та інтеграції, одним з

МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ І ПРОЄКТИ В СФЕРІ ВИЗНАННЯ

яких є визнання кваліфікацій та попереднього навчання, що зміцнить потенціал оцінки кваліфікації біженців та переміщених осіб по всій Європі. Визнання кваліфікацій та попереднього навчання є ключовим фактором інтеграції переміщених осіб та біженців, оскільки відкриває двері до освіти та ринку праці, дозволяє працевлаштування за фахом. В свою чергу ENIC Ukraine, як український Національний інформаційний центр академічної мобільності, робить все можливе для забезпечення інформацією про систему освіти та кваліфікації України, як під час міжнародних зустрічей, так і надаючи інформацію на запити.

Багато дискусій зараз також іде про застосування такого інструменту для кращого використання кваліфікацій переміщених осіб, як «паспорт біженця», який пропонує кваліфікований висновок про знання мови та відповідний досвід роботи. Процедура видачі «паспорта біженця» може застосовуватись до тих осіб, які втратили або не мають із собою освітніх документів для підтвердження своєї кваліфікації. Особи, які матимуть «паспорт біженця», зможуть використовувати його для подальшого навчання або пошуку роботи. Це теж є ефективним інструментом інтеграції.

Важливим аспектом визнання кваліфікацій залишається визнання регульованих професій. Тому 7 червня 2022 року відбулась онлайн-конференція, присвячена визнанню українських кваліфікацій медичних сестер в Європейському Союзі. Була створена платформа для підтримки України сусідніми країнами-членами ЄС та Молдовою за підтримки Європейської Федерації медсестер (EFN – European

Federation of Nurses), Європейської організації боротьби із раком (ECO – European Cancer Organisation) та Європейської довідкової мережі (ERNs – European Reference Network), одним з напрямів роботи якої є підтримка у визнанні кваліфікацій професіоналів у сфері охорони здоров'я, які прибувають з України.

Протягом конференції також обговорювалась можливість перевірки автентичності освітніх документів, допомога професіоналам зі сфери охорони здоров'я з інтеграцією у країні перебування, надання їм доступу до системи охорони здоров'я тієї чи іншої країни, можливість підтримки тих професіоналів, чиї кваліфікації не можуть бути повністю визнані.

17 серпня 2022 року відбулась презентація для закладів вищої освіти Латвії (організовано ENIC-NARIC Латвії). Для допомоги українським біженцям латвійськими колегами на сайті ENIC Латвія розміщено інформацію щодо системи освіти Латвії, латвійської рамки кваліфікацій, надається інформація щодо бази даних латвійських кваліфікацій. **Сторінку** було розроблено з метою надання розуміння, які кваліфікації та заклади освіти визнаються державою, чи є запропонована освітня програма ліцензованою та акредитованою, якому рівню латвійської рамки кваліфікацій відповідає кваліфікація з України.

2 Фахівці ENIC Ukraine докладають зусилля і надають допомогу європейським колегам у підготовці та публікації їхніх інформаційних матеріалів. Експерти Центру долучились до підготовки таких публікацій:

МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ І ПРОЄКТИ В СФЕРІ ВИЗНАННЯ

- Посібник для пришвидшення визнання українських академічних кваліфікацій «Guidelines on fast-track recognition of Ukrainian academic qualifications» (Європейська Комісія, CIMEA (ENIC-NARIC Італії), ENIC Ukraine, Міністерство освіти і науки України)
- Посібник для фахівців з визнання українських кваліфікацій з використання паспорту кваліфікації біженця «European Qualifications Passport for Refugees (EQPR). Qualifications from Ukraine» (готується до видання) (проєкт Ради Європи)
- Участь в редагуванні «Система освіти України» від NUFFIC (Нідерланди), квітень 2022.
- аналіз впливу Глобальної конвенції ЮНЕСКО з визнання кваліфікацій на Лісабонську конвенцію про визнання для оптимізації впровадження Глобальної конвенції, відповідно до практик LRC та автоматичного визнання.

На онлайн зустрічі 7 листопада 2022 року партнери та учасники проєкту розглянули дорожні карти учасників проєкту, обговорили співпрацю з національними закладами вищої освіти, проаналізували моделі автоматичного визнання, що застосовуються країнами-учасницями.

У рамках проєкту 27 січня 2023 року Центром ENIC Ukraine для закладів вищої освіти України був проведений онлайн-семінар «Визнання іноземних освітніх кваліфікацій в Україні: зміни у законодавстві та впровадження практик автоматичного визнання». З матеріалами семінару можна ознайомитись на [сайті ENIC Ukraine](#).

Робота над проєктом ще триває, усі напрацювання для ознайомлення будуть доступні на сайті проєкту після його завершення.

У Страсбурзі (Франція) в приміщенні Ради Європи 15 листопада 2022 року відбулась 9-а сесія Комітету конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонська конвенція), у якій взяли участь представники МОН України та ENIC Ukraine.

На зустрічі було заслухано доповідь Секретаріату Ради Європи про діяльність Координаційного комітету з питань освіти, який контролює міждержавну освітню програму Ради Європи. Доповідач

3

Центр ENIC Ukraine також продовжує свою роботу в рамках проєкту I-AR: впровадження автоматичного визнання в мережах. У проєкті бере участь 10 країн: Нідерланди, Бельгія (регіон Фландрія), Литва, Польща, Норвегія, Австрія, Італія, Франція, Естонія, Україна.

Основні напрацювання проєкту, які планується досягти:

- створення таблиці з порівнянням кваліфікацій на системному рівні в межах країн ЄПВО, яку національні органи влади можуть використовувати для укладення (не) юридично обов'язкових угод з автоматичного визнання між країнами, і як таку, що підтримує ефективно та послідовно впровадження автоматичного визнання;
- друга оновлена редакція Європейського посібника з визнання кваліфікацій, що підтримує чесні та автоматичні практики визнання в ЄС/ЄПВО;

МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ І ПРОЄКТИ В СФЕРІ ВИЗНАННЯ

підкреслив роль Ради Європи як учасника європейського простору освіти, її прагнення щодо зміцнення потенціалу освіти та внесок у розвиток освітніх місій. Окремий акцент доповіді було зроблено на проблемах у сфері освіти, пов'язаних із надзвичайними ситуаціями (пандемія, війна росії проти України), з якими стикаються країни Європи, та розробці методології реагування на такі виклики.

На розгляд учасників сесії була представлена доповідь Секретаріату ЮНЕСКО, в якій було відзначено роботу організації у сфері вищої освіти. У доповіді були представлені результати Всесвітньої конференції вищої освіти, яка відбулася у травні 2022 року в Барселоні, а також питання визнання, мобільності та важливості якості освіти. Особливу увагу було приділено ратифікації Глобальної конвенції про визнання кваліфікацій вищої освіти. Конвенцію ратифікували вже 18 країн. Було зроблено акцент на зацікавленості у залученні країн до її ратифікації, а також на міжрегіональному співробітництві в рамках регіональних конвенцій та створенні надійних механізмів, таких як національні агентства із забезпечення якості освіти.

Окремим пунктом сесії було винесено розгляд звіту про діяльність Бюро Комітету Лісабонської конвенції про визнання протягом 2019–2022 рр. У звіті були представлені результати моніторингу виконання Конвенції за зазначений період, а також були надані висновки, зроблені на основі співставлення результатів попереднього моніторингу. Так, було відзначено прогрес у відображенні вимог Конвенції у національному законодавстві

країн-учасниць. Серед питань моніторингу, як основні були виділені «право на оскарження», «надання інформації», «транснаціональна освіта». До кожного з них були надані відповідні рекомендації. Також були розглянуті питання, які не згадуються в Конвенції, проте актуальність яких підвищили процеси, що відбуваються у світі, та в Європі зокрема. Такими питаннями є автоматичне визнання та цифрові рішення. Слід зауважити, що українська делегація зазначила, що через пандемію та війну, що охопила територію України, вже має певний досвід у застосуванні принципів автоматичного визнання та використання цифрових рішень, яким може поділитися.

Темою, що прозвучала у всіх вищезгаданих доповідях, було впровадження Європейського паспорта кваліфікацій для біженців, який дозволить біженцям, та особам прирівняним до них, інтегруватися у суспільства та дозволить працювати або навчатися, приносячи користь спільноті, до якої вони долучилися. Також на сесії виступила з презентацією Єннеке Локхофф, президент мережі ENIC, яка представила результати і план роботи мережі, окреслила важливість функціонування центрів ENIC як джерела інформації та відомостей про національні системи освіти, а також наголосила на необхідності оновлення Хартії ENIC/NARIC.

Джерело>>

Разом ми незламні!

ОНЛАЙН-СЕМІНАР З ВИЗНАННЯ ДЛЯ ЗВО

ТЕТЯНА ЄВДОКИМЕНКО,
старший радник ENIC Ukraine

Під звуки тривоги, ракетними обстрілами з боку рф та з перебоями в роботі електромереж нам вдалося підготувати для ЗВО України наш черговий онлайн-семінар з визнання

Команда Центру ENIC Ukraine продовжує розбудовувати практики визнання в Україні в умовах війни. Під звуки тривоги, ракетними обстрілами з боку рф та з перебоями в роботі електромереж нам вдалося підготувати для ЗВО України наш черговий онлайн-семінар «Визнання іноземних освітніх кваліфікацій в Україні: зміни у законодавстві та впровадження практик автоматичного визнання». Він відбувся 27 січня 2023 року, а кількість слухачів побила наші довоєнні рекорди: 230 фахівців із понад 150 закладів.

Українські освітяни, які працюють з іноземними документами про освіту, мали змогу дізнатися про те, як збройна агресія рф проти України вплинула на дію

міжнародних угод у сфері освіти, ознайомитися зі змінами, які відбулися у законодавстві та практиці визнання іноземних освітніх кваліфікацій, почути відповіді на актуальні запитання.

Друга частина заходу була присвячена темі автоматичного визнання. Учасники ознайомилися із напрацюваннями проєктів з автоматичного визнання, які проходили в мережі ENIC-NARIC, зокрема PARADIGMS, AR-Net, I-AR, AdReN, Q-Entry, новаціями національного законодавства із запровадження автоматичного визнання та обговорювали на тему запровадження цих практик у ЗВО України.

Віримо, все буде Україна!

НАВЧАННЯ СПІВРОБІТНИКІВ

ТЕТЯНА ВАГІНА,
старший радник ENIC Ukraine

Співробітники Центру ENIC Ukraine підвищують свою кваліфікацію та беруть участь у різноманітних тренінгах, навчальних програмах та семінарах.

Face-the-Case

Експертами мережі ENIC-NARIC було організовано ряд онлайн-воркшопів Face-the-Case, під час яких учасниками

обговорювались інформаційні ресурси та практичні кейси. Визнавачі відіграють активну роль, надсилаючи свої запитання до експертів.

Перший семінар був присвячений освітнім документам з Індії. Протягом семінару було розглянуто аспекти акредитації закладів вищої освіти Індії, типи закладів освіти та освітні Ради, які

НАВЧАННЯ СПІВРОБІТНИКІВ

уповноважені видавати документи про середню освіту.

Другий семінар було присвячено питанню визнання мікрокваліфікацій. Експерти та визнавачі обговорили типи мікрокваліфікацій та способи, якими такі кваліфікації можуть бути визнані, критерії їхньої оцінки.

Навчання нових фахівців

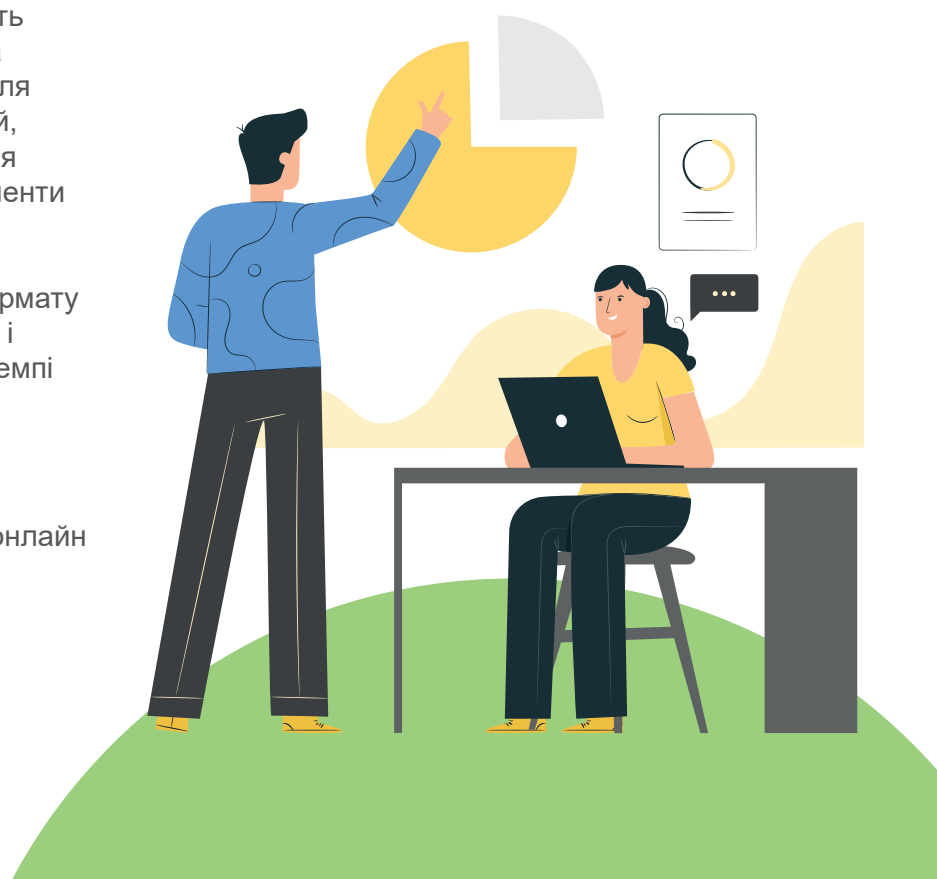
Фахівці Центру, які тільки починають свій шлях визнавача стали учасниками онлайн-курсу «Оцінка іноземних курсів, дипломів і кваліфікацій». Цей курс організовано нідерландським центром ENIC/NARIC у співпраці з центрами ENIC/NARIC Литви та Польщі. Курс включає сім навчальних модулів, що розкривають різні аспекти процедури визнання. Модулі включають освітні системи, інструменти для визнання міжнародних кваліфікацій (файл, інформаційні ресурси, автентичність освітніх документів, акредитація та визнання), критерії та процедури для визнання міжнародних кваліфікацій, академічне та професійне визнання (законодавча база, мережі, інструменти та тенденції, мікрокваліфікації, транснаціональна освіта та спільні ступені). Завдяки віртуальному формату учасники можуть вивчати матеріал і виконувати завдання у власному темпі протягом визначеного часу.

Діджиталізація

10 листопада 2022 року експерти ENIC Ukraine взяли участь у серії онлайн зустрічей про вищу освіту, що була присвячена технології блокчейну і цифровому обліку даних.

Тема семінару є актуальною та своєчасною, оскільки наразі існує потреба в обговоренні можливості та викликів використання цифрових технологій у сфері вищої освіти з фокусом на роль підвищення мобільності, прозорості та портативності. Багато інституцій досягли прогресу в застосуванні технології блокчейну для цифрових документів. ЮНЕСКО заохочує міжнародну співпрацю та застосування сучасних технологій, а також імплементацію захищених, зручних для користувачів цифрових освітніх документів, що узгоджується з принципами Глобальної конвенції щодо чесного, прозорого та недискримінаційного визнання кваліфікацій.

Наша сила в єдності!

ВИЗНАННЯ ІНОЗЕМНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ ЗА НОВИМИ ПРАВИЛАМИ

ТЕТЯНА ЄВДОКИМЕНКО,
старший радник ENIC Ukraine

Визнавчачам іноземних освітніх кваліфікацій відомо, що задля працевлаштування в Україні та продовження навчання в українських закладах освіти власники іноземних документів про освіту мають підтвердити їхні освітні кваліфікації за допомогою процедури визнання. Компетентними органами з визнання іноземних освітніх кваліфікацій в Україні є Міністерство освіти і науки України та заклади вищої освіти, – у разі навчання або працевлаштування власника іноземного документа про освіту до цього ЗВО.

Міжнародною законодавчою базою визнання іноземних освітніх кваліфікацій є Конвенція про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонська конвенція), ратифікована Україною в грудні 1999 р., а національною – Порядки визнання, затверджені наказом МОН від 05.05.2015 № 504, зміни до якого набули чинності 01.11.2022.

У багатьох виникло питання:

**чи такими необхідними були зміни до законодавства в сфері визнання?
Звичайно, що так!**

Адже відбулися ключові зміни у національному законодавстві в сфері освіти, зокрема Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту» тощо. Також були внесені зміни до Національної рамки кваліфікацій. Окрім того, виникла необхідність імплементації до системи українського законодавства допоміжних

текстів та рекомендацій Лісабонської конвенції, посібників, розроблених міжнародною мережею ENIC-NARIC, які є практичним керівництвом для визнавачів ЄПВО та спрямовані на удосконалення практики добросовісного визнання, розбудову прозорих систем визнання в усіх країнах Європи. Широкомасштабна збройна агресія росії проти України і підтримка цієї агресії з боку білорусі підштовхнула до зміни правил визнання документів, виданих в цих країнах.

Отже, як змінилися правила визнання іноземних освітніх кваліфікацій в Україні?

1 Документи з тимчасово окупованих територій України не визнаються

Змінами, які відбулися в сфері визнання, на законодавчому рівні було закріплено, що на «документи про освіту», які видані нелегітимними установами на тимчасово окупованих територіях України, **правила визнання іноземних документів про освіту не розповсюджуються.**

Нагадуємо, що відповідно до чинного законодавства тимчасово окупована рф територія є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України, а також чинних міжнародних договорів.

2 Документи громадян росії або білорусі, видані установами цих країн, на процедуру визнання не приймаються

ВИЗНАННЯ ІНОЗЕМНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ ЗА НОВИМИ ПРАВИЛАМИ

З дати введення в Україні воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану, пов'язаних з військовою агресією РФ проти України та її підтримкою з боку РФ, і до дати їх припинення документи про освіту, власниками яких є громадяни РФ або РФ та які були видані освітніми установами цих країн, на процедуру визнання не приймаються.

Виключеннями є громадяни Росії або Білорусі, які:

- отримали в Україні статус біженця;
- отримали в Україні статус особи, яка потребує додаткового захисту;
- мають посвідку на постійне проживання в Україні;
- вступили до 2021 р. включно та навчаються у ЗВО України;
- вступили до закладів освіти на підставі індивідуального дозволу Міністерства освіти і науки України.

Визначено строки повернення та зберігання документів

Новими правилами визначено наступні строки:

- повернення документів без розгляду – впродовж 15 робочих днів;
- зберігання поданого на визнання пакету документів – 8 років;
- зберігання копій документів про результати процедури визнання – 75 років.

4 Передбачений дублікат документа про результати процедури визнання

Новими правилами передбачена можливість отримання дублікату документа про результати процедури визнання – свідоцтва про визнання або повідомлення про відмову у визнанні, у таких випадках:

- втрата, викрадення, знищення оригіналу;
- пошкодження оригіналу, що призвело до порушення цілісності інформації;
- наявності в оригіналі помилок;
- зміна (корекція) статевої належності власника.

5 Є можливість звернутися до ENIC Ukraine

Новими правилами передбачено, що компетентний орган з визнання може звернутися до ENIC Ukraine для:

- надання роз'яснень, консультацій та рекомендацій з визнання;
- здійснення верифікації;
- перевірки статусу освітньої установи, освітнього провайдера та освітньої установи;
- визначення рівня освіти та періодів навчання;
- оцінки кваліфікацій, засвідчених у документах про освіту;
- співставлення академічних та професійних прав.

Чистого неба та незламної віри у Перемогу України!

ВЧИМОСЯ ВИЗНАВАТИ ЗА НОВИМИ ПРАВИЛАМИ

АННА БАХЛУКОВА,
начальник відділу визнання ENIC Ukraine

Варто звернути увагу на ключові зміни у процедурі визнання із прийняттям нових Порядків визнання здобутих в іноземних закладах вищої освіти ступенів вищої освіти та документів про загальну середню, професійну (професійно-технічну), фахову передвищу освіту, що відповідають 2–5 рівням Національної рамки кваліфікацій, виданих закладами освіти іноземних держав, а саме:

- запроваджено термін «автоматичне визнання», визначено критерії та способи застосування;
- «суттєва різниця»: визначення та застосування цього поняття для порівняння кваліфікацій;
- порядки визнання не розповсюджуються на кваліфікації з тимчасово окупованих російською федерацією територій України. Розширено набір інструментів для виявлення документів рф, які видані з урахуванням періодів навчання та кваліфікацій, що походять з ТОТ.

Для ефективної та належної роботи визнавача необхідно дотримуватись простих правил:

1 Своєчасне інформування студентів про процедуру визнання

Новими правилами визначено такі строки подачі документів про освіту на визнання:

- для вступу до ЗВО або продовження навчання на певному рівні вищої освіти – до початку навчання або протягом першого місяця навчання;

- для працевлаштування в Україні – згідно з вимогами та протягом строку, встановленого роботодавцем відповідно до чинного законодавства України.

Процедура визнання документа про освіту здійснюється протягом першого року навчання його власника у ЗВО. А в разі навчання власника на підготовчому факультеті (відділенні або підрозділі) закладу освіти України, процедура визнання документа про освіту здійснюється до зарахування його власника на навчання за основною програмою.

2 Консульська легалізація та Апостиль

Документи про освіту мають бути засвідчені в країні їх походження у спосіб, який офіційно застосовується у цій країні (консульська легалізація або апостиль). У разі, якщо документ про освіту не засвідчений в країні його видачі або якщо засвідчення не підтверджує підпис та якість, в якій виступала посадова особа, яка підписала документ про освіту, заявник або власник надає до компетентного органу з визнання додаткову інформацію, що підтверджує факт видачі та/або автентичність документа, наприклад, відомості з реєстрів, баз даних документів про освіту – у разі відсутності відкритого доступу до цих джерел. Компетентний орган з визнання може також попросити надати переклад такого документа українською мовою.

Надання повного, вірно оформленого пакету документів на процедуру визнання є передумовою вчасного та успішного завершення процедури визнання.

ВЧИМОСЯ ВИЗНАВАТИ ЗА НОВИМИ ПРАВИЛАМИ

3 Підтвердження статусу

Здійснити перевірку статусу освітньої установи та/або освітнього провайдера з метою встановлення права надавати певну кваліфікацію, за результатами якої виданий документ про освіту.

4 Оцінка кваліфікацій

Визначити спосіб оцінки кваліфікації, застосувати «автоматичне визнання» або здійснити порівняльний аналіз програми, за якою видано документ про освіту, зі змістом програми в межах відповідної галузі, за якою видаються документи про освіту відповідного рівня в Україні.

Зазначаємо, що не існує однакових систем освіти, тому варто врахувати всі умови для повного визнання кваліфікації або визначити обсяг відмінностей в освітніх програмах, який можливо ліквідувати у розумний термін.

5 Приймати обґрунтовані рішення про визнання або відмову

Дотримуватись чинного законодавства України, не визнавати документи про освіту, які не надають його власнику академічних та/або професійних прав.

Слід пам'ятати, що на всіх визнавачів покладається відповідальність за коректність поданої інформації та прийнятих рішень. Від цього залежить правильність передачі інформації до ЄДЕБО, що в майбутньому впливатиме на замовлення дипломів.

На визнавачів покладається відповідальність за коректність поданої інформації та прийнятих рішень. Від цього залежить правильність передачі інформації до ЄДЕБО, що в майбутньому впливатиме на замовлення дипломів.

6 Валідація

Наостанок нагадаємо також про необхідність процесу валідації освітніх документів під час відбору і зарахування вступників. Це процес попереднього аналізу документів, який здійснюється приймальними комісіями ЗВО. Доцільним є залучення до цієї роботи визнавачів ЗВО, у яких є більше досвіду і розуміння роботи з іноземними документами про освіту. ЗВО також можуть звернутися до Центру ENIC Ukraine для валідації документів окремого вступника або всього набору іноземних студентів. Якісно здійснена валідація дозволить ще на етапі відбору і зарахування на навчання виявити переважну більшість документів, що не відповідають вимогам оформлення, або які не надають їхнім власникам права на вступ на відповідну програму вищої освіти.

Працюємо ефективно. Наближаємо Перемогу разом!

BACHELOR IS A BACHELOR IS A BACHELOR – АВТОМАТИЧНЕ ВИЗНАННЯ У ФОКУСІ

ТЕТЯНА ВАГІНА,
старший радник ENIC Ukraine

Останнім часом концепція автоматичного визнання набуває все більшої підтримки в країнах Європейського простору вищої освіти (ЄПВО). Цій темі присвячуються міжнародні проекти у сфері визнання, зустрічі та семінари для того, щоб знайти спільне розуміння автоматичного визнання для забезпечення швидкого, добросесного і прозорого визнання кваліфікацій.

Концепція автоматичного визнання не є зовсім новою та бере свій початок у створенні ЄПВО. Трирівнева система вищої освіти (бакалавр-магістр-PhD), що була створена у ЄПВО, мала на меті спростити студентську мобільність між країнами. Проте, це не призвело до автоматичного визнання цих ступенів. Часто ступені бакалавра, магістра з однієї країни не визнавали на рівні бакалавра, магістра в іншій країні, вимагалось додаткове навчання за програмами інтеграції, проходження додаткового тестування тощо.

Вперше згадка концепції автоматичного визнання прозвучала у Бухарестському комюніке у квітні 2012 року. В цей час Міністри, відповідальні за вищу освіту в 47 країнах Європейського простору вищої освіти, зустрілись у Бухаресті, щоб підвести підсумки досягнень Болонського процесу та узгодити майбутні пріоритети ЄПВО. Одним із пріоритетів для подальшої роботи було виділено посилення мобільності.

Академічна мобільність має важливе значення для забезпечення якості вищої освіти, сприяє розширенню транскордонної співпраці в межах ЄПВО та й за його

межами, сприяє співпраці та конкуренції між установами; підвищує рівень кваліфікації випускників та покращує показник їхнього працевлаштування. Тому у Бухаресті як довгострокову мету ЄПВО визначили пошук шляхів для усунення існуючих недоліків, що перешкоджають ефективному та належному визнанню, і підтвердили готовність працювати разом над автоматичним визнанням подібних академічних ступенів, спираючись на інструменти Болонської рамки кваліфікацій.

Автоматичне визнання - це шлях до забезпечення швидкого, добросесного і прозорого визнання освітніх кваліфікацій.

Концепція автоматичного визнання була підтримана Міністрами ЄПВО та втілена у Єреванському комюніке у 2015 році. Поставлено за мету досягти автоматичного визнання у ЄПВО до 2020 року.

Також концепція автоматичного визнання була у фокусі Рекомендацій Ради Європи від листопада 2018 року. В рекомендаціях досягнення автоматичного визнання у ЄПВО планувалось до 2025 року.

Автоматичне визнання може бути застосовано, як для шкільної освіти, що дає право вступу до ЗВО, так і для ступенів вищої освіти.

У Римському комюніке від 2020 року Міністри погодились внести необхідні законодавчі зміни, щоб гарантувати на системному рівні автоматичне визнання

BACHELOR IS A BACHELOR IS A BACHELOR – АВТОМАТИЧНЕ ВИЗНАННЯ У ФОКУСІ

кваліфікацій, наданих у країнах ЄПВО, де гарантія якості працює відповідно до стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості (ESG) в Європейському просторі вищої освіти і де діє національна рамка кваліфікацій.

В Україні концепція автоматичного визнання вже відображена у законодавстві – у новій редакції Порядку визнання здобутих в іноземних закладах вищої освіти ступенів вищої освіти, що набрав чинності 1 листопада 2022 року. В Порядку міститься як визначення терміну «автоматичне визнання», так і критерії його застосування при оцінці кваліфікацій (розділ V пункту 4 Порядку).

Головними перешкодами на шляху до втілення автоматичного визнання на практиці є те, що не всі кваліфікації відповідають критеріям автоматичного визнання. Такими критеріями, зокрема, є:

- ратифікація та імплементація Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонська конвенція) країною походження освітнього документа;
- національна рамка кваліфікацій країни походження освітнього документа співставлена з Європейською рамкою кваліфікації для навчання впродовж життя та самосертифікована згідно з Рамкою кваліфікацій Європейського простору вищої освіти;
- організація системи вищої освіти країни походження освітнього документа відповідно до трирівневої структури і принципів Болонського процесу.

Вона включає, за наявності, короткий цикл у значенні Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти тощо.

Все ще залишається питання застосування концепції автоматичного визнання до доболонських кваліфікацій і короткого циклу вищої освіти.

Все більше і більше країн ЄПВО впроваджують концепцію автоматичного визнання у національні політики визнання, закріплюючи її на законодавчому рівні.

Більшість країн застосовують автоматичне визнання до академічного визнання кваліфікацій, але деякі країни ідуть далі і застосовують автоматичне визнання і для визнання нерегульованих професій.

ПОРІВНЯННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАМОК КВАЛІФІКАЦІЙ

ТЕТЯНА ВАГІНА,
старший радник ENIC Ukraine

27 лютого 2023 року був представлений звіт «Порівняння Європейської рамки кваліфікацій та української Національної рамки кваліфікацій».

Звіт було розроблено за участі Європейської комісії, Європейського фонду освіти, Міністерства освіти і науки України, Національного агентства кваліфікацій, національних та європейських експертів. Свій внесок у цю роботу внесли і фахівці ENIC Ukraine.

Із текстом звіту можна ознайомитися на [сайті Europass](#) українською та англійською мовами.

Звіт дає можливість порівняти національну рамку з регіональною, всім зрозумілою рамкою, та дає можливість визначити місце кваліфікації в зрозумілій кожному європейцю системі.

Робота над звітом почалася ще до війни і завершилась, незважаючи на воєнні дії. Публікація цього звіту є надзвичайно важливим кроком. Особливо зараз, коли мільйони українців вимушені були виїхати за кордон, де отримали статус тимчасового захисту з можливістю працювати. Тому багато українців намагаються визнати свої кваліфікації і працевлаштуватись за фахом.

Виникає потреба у визнанні як професійної освіти, так і вищої освіти.

Збільшення кількості заявок на визнання українських освітніх документів не створює затримок і проблем у визнанні завдяки тому, що в Україні

імplementовані необхідні для цього інструменти: Болонський процес, впроваджена трирівнева система освіти, додаток до диплома європейського зразка (Diploma Supplement), діє потужна база даних освітніх документів та закладів освіти, і, звісно, рамка кваліфікацій, яка стає надзвичайно важливою у визначенні рівня кваліфікацій та компетенцій, що є одним з найголовніших елементів процедури визнання. Саме це дало змогу багатьом країнам налагодити швидкий шлях визнання освітніх документів з України, що допомагає багатьом нашим співвітчизникам швидко інтегруватися в професійне середовище.

Порівняння рамок кваліфікацій надає розуміння українських кваліфікацій не лише в Європі, але й у світі. Особливо це актуально зараз, оскільки 5 березня 2023 року вступила в дію Глобальна конвенція з визнання кваліфікацій, і все більше країн приєднуються до глобальної мережі визнання.

Продовжуємо будувати спільне європейське майбутнє!

Швидкий шлях визнання українських освітніх кваліфікацій є результатом імplementації в Україні необхідних інструментів.

ТОП-12 ПИТАНЬ ПРО ВИЗНАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

ЮЛІЯ ГАВРИЛЕНКО,
радник ENIC Ukraine

1 Яка процедура визнання документів, виданих до 1991 року державами СНД?

Має бути довідка про відсутність процедури визнання чи Свідоцтво про визнання?

Україна вийшла з Угоди про співробітництво в галузі освіти (15.05.1992, м. Ташкент). Угода припинить свою дію для України 23.03.2023 року.

Для студентів, яких було зараховано на навчання до дати припинення дії Угоди, процедура визнання не потрібна. Це може бути документально підтверджено довідкою Центру ENIC Ukraine із терміном дії до 22.03.2023 року. Документи, що походять з Азербайджану, Казахстану, Таджикистану і Туркменістану, підпадають під дію міжвідомчих угод, тому за ними немає обмеження 23.03.2023. Під час замовлення документів про освіту для перевірки довідки, ЗВО готує Звернення в ЄДЕБО до нашого Центру за типом «Свідоцтва про визнання. Підтвердження прав на здобуття освіти особами з іноземним документом про освіту» і додає скан довідки. Позитивне рішення за таким зверненням в ЄДЕБО дозволить замовити документ про освіту. В інших випадках – рекомендуємо процедуру визнання.

2 Яка актуальна процедура визнання документів, виданих російською федерацією або республікою білорусь?

1. На процедуру визнання приймаються документи про освіту, що походять з російської федерації або республіки

білорусь, тільки у визначених Порядками визнання випадках.

2. Компетентний орган з визнання збирає усю інформацію, необхідну для прийняття рішення. Документи мають бути засвідчені апостилем, оскільки листування з компетентними органами цих країн наразі не здійснюється.
3. Для документів, виданих після денонсації двосторонніх угод з цими країнами, здійснюється порівняльний аналіз змісту навчальних програм.

Альтернативний варіант: зверніться до нашого Центру, ми проведемо всі етапи процедури визнання, зокрема верифікацію документів, у найкоротші терміни.

3 Чи можуть бути визнані документи про освіту іноземця, якщо їх автентичність підтверджена нотаріальним апостилем відповідної країни?

Верифікація документа проведена успішно, коли апостиль засвідчує достовірність підпису особи, яка підписала документ, а також автентичність печатки чи штампа, яким його скріплено. Якщо наданий документ про освіту з апостилем, в якому не засвідчена автентичність підпису, якості, в якій виступала посадова особа, що підписала документ, та автентичність відбитка печатки, якою скріплено документ, необхідно застосувати інший спосіб верифікації документа:

- перевірка у реєстрі документів про освіту, якщо такий реєстр запроваджено країною походження документа або освітньою установою, що його видала (за наявності доступу до реєстру);

ТОП-12 ПИТАНЬ ПРО ВИЗНАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

- отримання підтвердження про факт видачі та автентичність документа про освіту від офіційних установ (отримання відповіді на офіційний запит).

4 Які є терміни визнання іноземних документів про освіту, який максимальний та мінімальний терміни визнання, терміни подання документів?

Терміни процедури визнання іноземних документів про освіту зазначені на офіційному сайті Центру ENIC Ukraine у розділі «Процедура подачі», підрозділ **«Вартість і терміни»**.

5 Що робити у ситуації, коли іноземний освітній заклад не відповідає на запит компетентного органу? Чи потрібно робити повторну процедуру визнання?

подавати документи для проведення повторної процедури визнання в такому випадку не потрібно. У разі, якщо освітній заклад або установа не відповідає – запит направляється повторно або готується новий запит до іншої установи (в залежності від конкретного випадку). Водночас можна рекомендувати заявнику засвідчити документ про освіту в країні його походження (консульська легалізація або апостиль).

6 Як університетам самостійно робити визнання іноземних документів про освіту в Україні? Які заходи потрібно зробити університету, щоб стати компетентним органом з визнання? Конкретні функції та кроки ЗВО в процесі визнання іноземних освітніх кваліфікацій в Україні.

Перші кроки закладу вищої освіти:

1. Створення комісії ЗВО. Комісія створюється наказом керівника ЗВО та діє на підставі положення про неї.
2. Проведення процедури визнання комісією ЗВО та оформлення висновку. Процедура визнання здійснюється відповідно до розділу V Порядків визнання.

3. Реєстрація свідоцтва ЗВО в електронному журналі через Персональний кабінет на сайті ENIC Ukraine.

Міністерство освіти і науки України із залученням Національного інформаційного центру академічної мобільності ENIC Ukraine здійснює моніторинг. У разі виявлення невідповідності рішення, прийнятого ЗВО, вимогам пункту 3 розділу VII Порядків визнання іноземних документів про освіту, МОН скасовує таке рішення. Документ про результати процедури визнання у такому разі втрачає чинність і анулюється.

7 Порядок проведення процедури визнання для вступників з КНР (формування повного пакету документів китайських бакалаврів, магістрів, аспірантів і докторантів).

Подані для визнання документи мають бути з двома штампами консульської легалізації: Міністерства закордонних справ Китаю та Посольства або Консульства України в Китаї.

Для визнання документів, виданих навчальними закладами КНР, застосовується Угода між Урядом України та Урядом Китайської Народної Республіки про взаємне визнання документів про освіту і наукові ступені від 11 грудня 1998 року.

Більш детально ознайомитись із системою освіти КНР можна на сайті ENIC Ukraine.

8 Де має виконуватись переклад документів про освіту: в Україні чи за її межами?

Переклад може бути здійснений в Україні, а також при Посольствах України в іноземних країнах.

9 Чи має право ЗВО надавати послуги перекладу та апостиля (посередництво)?

За нашою інформацією є нормативний документ, який регламентує надання платних послуг закладами освіти державної і

ТОП-12 ПИТАНЬ ПРО ВИЗНАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

комунальної форми власності. Послуг перекладу або апостиля в цьому переліку немає. З таким питанням радимо звернутися до юристів відповідної спеціалізації.

10 Чи потрібен апостиль, і як бути з його електронним варіантом (скан-копія, електронний підпис)?

Якщо у країні походження документа про освіту передбачено видачу електронних документів, заявник може надати електронний документ разом із перекладом цього документа українською мовою, засвідченим в установленому законодавством порядку.

11 Яка актуальна процедура визнання документів, виданих Ісламською Республікою Іран?

Процедура визнання документів про освіту, виданих закладами освіти Ірану, здійснюється, обмежень на прийом документів наразі не запроваджено. Посольство Ірану в Україні працює. Проте, ми наголошуємо на необхідності приймати документи, засвідчені консульською легалізацією Ірану. Це особливо актуально для документів про освіту, що походять з цієї країни.

12 Особливості та відмінності визнання іноземних документів про освіту з урахуванням вимог окремих країн до вступників під час зарахування іноземців та осіб без громадянства на навчання для здобуття вищої освіти.

Пам'ятайте, що кожен іноземний документ про освіту під час вступної кампанії потребує індивідуального розгляду. Під час зарахування іноземців для здобуття вищої освіти в Україні університетам варто зважати на вимоги вступу в країні, яка видала документ. При зарахуванні на певні спеціальності (наукові, творчі, гуманітарні, медичні) звертайте увагу на оцінки з профільних дисциплін.

Перед зарахуванням іноземних громадян, пропонуємо зробити наступні кроки (валідація):

1. Перевірте наявність апостиля або консульської легалізації (в залежності від країни).
2. Перевірте дані про документ в реєстрі документів про освіту, якщо такий реєстр запроваджено країною походження документа (за наявності доступу до реєстру).
3. Ознайомтеся з системою освіти країни походження документа. Використовуйте офіційні відкриті джерела: сайти Міністерств освіти, сайти Національних інформаційних центрів, загальний сайт мережі ENIC-NARIC тощо. Дивіться також інформацію на сайті ENIC Ukraine.
4. Визначте, чи надає документ про освіту право вступу до закладів вищої освіти в країні навчання.
5. Зверніть увагу на середній бал освітнього документа, чи виконані мінімальні вимоги щодо загальної кількості дисциплін та наявності обов'язкових дисциплін. Ознайомитися з вимогами деяких країн щодо мінімального прохідного балу за документом про середню освіту можна на сайті ENIC Ukraine.
6. Перевірте відповідність документа офіційно затвердженому зразку (стандарту оформлення), якщо країною походження документа, освітньою установою або освітнім провайдером затверджені такі зразки.
7. Перевірте статус освітньої установи, освітнього провайдера та програми, за результатами якої видано документ. Доцільно рекомендувати вступникам надати легалізовану довідку про статус установи, що видала документ про освіту.

Завжди на зв'язку!

РЕЄСТРАЦІЯ СВІДОЦТВ ТА ПЕРЕДАЧА ДАНИХ В ЄДЕБО

ЮЛІЯ ГАВРИЛЕНКО,
радник ENIC Ukraine

Центр ENIC Ukraine не припиняв здійснювати реєстрацію свідоцтв ЗВО про визнання іноземних документів про освіту у цей надскладний для України час. Понад 50 українських ЗВО є компетентними органами з визнання.

Ось уже 7 років ENIC Ukraine здійснює реєстрацію свідоцтв ЗВО про визнання іноземних документів про освіту. Ми не припинили роботу у цей надскладний час для України.

Уже понад 50 українських ЗВО є компетентними органами з визнання. Ми пишаємось успіхами наших колег.

У свою чергу ENIC Ukraine здійснює технічний та інформаційний супровід реєстрації свідоцтв ЗВО, організовує і проводить семінари та підтримує лінію консультацій з питань визнання.

Працюємо з документами про освіту

Розроблено спрощену процедуру реєстрації свідоцтв ЗВО в умовах воєнного стану. Оновлено формати подачі іноземних документів: електронний формат подачі та подача паперового пакету документів, що актуально в умовах блекаутів та відсутності зв'язку.

Звертаємо увагу, що подати заявку на реєстрацію свідоцтва може тільки представник ЗВО, який визначений як відповідальна особа в договорі, і виключно з електронних адрес, зазначених в договорі.

Моніторинг

Для контролю за дотриманням компетентними органами принципів Лісабонської конвенції та її рекомендацій, а також міжнародних договорів і національного законодавства, Міністерство освіти та науки України разом з ENIC Ukraine здійснює моніторинг прийнятих закладами вищої освіти рішень.

Заклад вищої освіти несе повну відповідальність за прийняті ним рішення про визнання.

До введення в дію нових редакцій Порядків визнання ми лише фіксували порушення в процедурі, надавали інформацію для МОН та рекомендації для ЗВО. Відповідно до нових редакцій Порядків Міністерство має право скасувати рішення ЗВО про визнання, якщо у результаті моніторингу виявлено невідповідність такого рішення вимогам Порядків. Документ про результати процедури визнання у такому разі втрачає чинність і анулюється.

Передача даних в ЄДЕБО

- дані свідоцтв експортуються Центром та потрапляють до Реєстру документів про освіту;

РЕЄСТРАЦІЯ СВІДОЦТВ ТА ПЕРЕДАЧА ДАНИХ В ЄДЕБО

- проводиться зіставлення із даними здобувачів освіти в ЄДЕБО. Зіставлення і встановлення зв'язку свідоцтва із даними відповідного документа про освіту студента відбувається автоматично за номером документа, що посвідчує особу, та номером іноземного освітнього документа;
- дані свідоцтв стають доступними для перевірки в ЄДЕБО та в Реєстрі документів про освіту.

Обробка звернень в ЄДЕБО

З 1 травня 2021 року в ЄДЕБО введено режим блокуючої перевірки під час замовлення документів про вищу освіту. Для формування замовлення документів про вищу освіту випускникам, власникам іноземних документів про освіту, відповідальна особа закладу освіти перевіряє в ЄДЕБО:

- коректність написання ПІБ особи;
- ПІБ англійською мовою;
- наявність чинного документа, що посвідчує особу;
- наявність свідоцтва про визнання іноземного документа про освіту, на підставі якого здійснювався вступ.

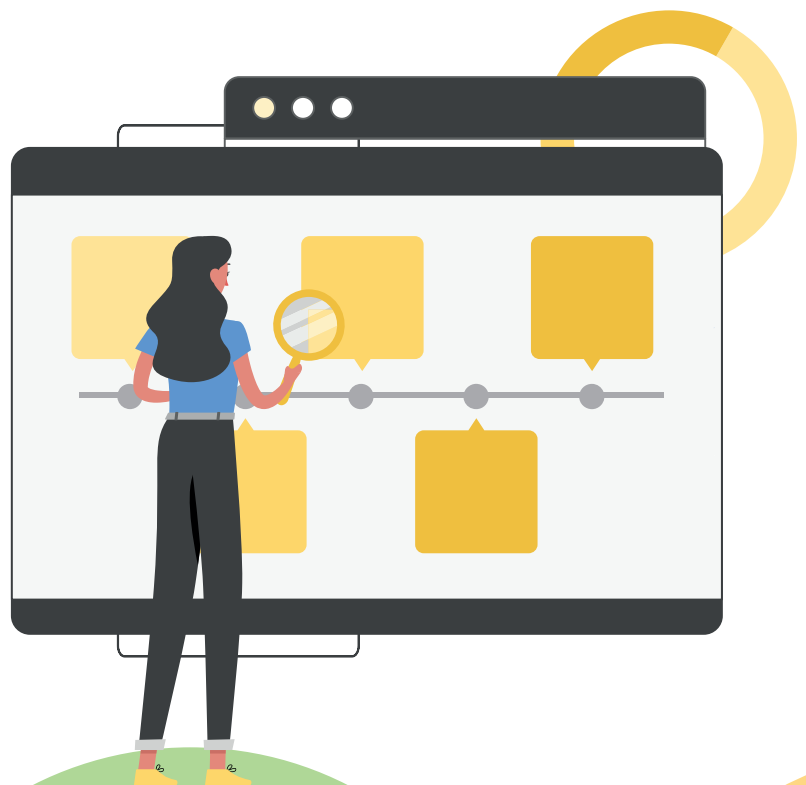
Перелік усіх свідоцтв про визнання, завантажених Центром до бази ЄДЕБО та зіставлених з документами про освіту, можна переглянути у розділі «Перевірка документів» – «Свідоцтва про визнання (ЗО)».

Цей модуль містить як свідоцтва про визнання документів, видані МОН, так і свідоцтва про визнання, видані закладом вищої освіти.

У випадку неможливості встановити зв'язок або за відсутності свідоцтва про визнання, розроблено наступні типи звернення у базі ЄДЕБО до Центру:

- «[Свідоцтва про визнання] Запит на встановлення зв'язку з документом про освіту»;
- «[Свідоцтва про визнання] Підтвердження прав на здобуття освіти особами з іноземним документом про освіту»;
- «[Свідоцтва про визнання] Підтвердження академічної довідки».

Усе буде Україна!

ШВИДКА ДОПОМОГА! ПОСЛУГИ ENIC UKRAINE ДЛЯ ТИХ, ХТО ЗА КОРДОНОМ

ВІТА СОЛОШЕНКО,
начальник відділу верифікації ENIC Ukraine

Через повномасштабну війну РФ проти України велика кількість українців вимушені були раптово покинути свої домівки та залишилися без документів про освіту. Схожу проблему мають люди, які втратили чи пошкодили документи про освіту і не можуть нині отримати їх дублікати від закладів освіти, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях або в зоні бойових дій.

Щодня на лінії консультацій Центру ENIC Ukraine звертаються десятки людей за інформацією про відновлення документів про освіту, отримання дублікатів, подачу документів для проставлення апостиля МОН з-за кордону тощо. Наш Центр надає докладні консультації, керуючись роз'ясненнями МОН.

На сайті Міністерства освіти і науки України розміщено інформацію про отримання **дубліката документа про вищу освіту** та інформацію про отримання **дубліката документа про загальну середню освіту**.

Якщо у вас немає можливості відновити освітній документ, ми спробуємо допомогти. Центр розробив низку довідок для різних ситуацій:

Довідка про здобуту освітню кваліфікацію або період навчання.

Видається на основі даних Реєстру документів про освіту ЄДЕБО та інших джерел. Для перевірки потрібна інформація про ваші документи (копії, фото, номер документа, реквізити

попереднього або наступного освітнього документа тощо). За можливості у довідці ми зазначимо академічні права, що надаються власнику освітнього документа.

Довідка для засвідчення апостилем інформації з ЄДЕБО

Така довідка знадобиться, якщо необхідно засвідчити апостилем виписку з ЄДЕБО. Оскільки виписка з ЄДЕБО має формат електронного документа, а її роздруківка є копією такого електронного документа, вона не може бути засвідчена апостилем, тому що апостиль Міністерства освіти і науки України проставляється лише на оригіналах освітніх документів. Довідка від Центру підтверджуватиме інформацію з ЄДЕБО і міститиме в якості додатка саму виписку з ЄДЕБО. Така довідка разом із додатком може бути засвідчена апостилем.

Довідка про неможливість підтвердження документів про освіту

Така довідка видається на підставі документа про освіту, який відповідає вимогам державних стандартів, для яких неможливо отримати підтвердження факту видачі та інших відомостей, необхідних для проставлення апостиля Міністерства освіти і науки України (верифікації для надання до іноземної організації) через недоступність архівів закладів освіти, які знаходяться або знаходилися в зоні проведення воєнних (бойових) дій або на територіях, які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні).

ШВИДКА ДОПОМОГА! ПОСЛУГИ ENIC UKRAINE ДЛЯ ТИХ, ХТО ЗА КОРДОНОМ

У разі, якщо іноземна організація з визнання кваліфікацій або заклад освіти за кордоном проситиме надати інформацію про систему освіти в Україні, наявність ліцензії та рівень акредитації закладу освіти тощо, наш Центр зможе видати вам відповідну **довідку**. За необхідності довідки Центру можуть бути засвідчені апостилем Міністерства освіти і науки України.

Також ми співпрацюємо з деякими іноземними організаціями з визнання і верифікації документів про освіту, зокрема з WES (World Education Services). Задля полегшення процедури подачі документів, на період дії воєнного стану в Україні, ми приймаємо скан-копії замість оригіналів для формування пакетів документів для WES США (при наявності апостиля на оригіналах документів про освіту) та WES Канади (без апостиля), та здійснюємо переклади цих освітніх документів. Такий формат передачі документів значно пришвидшує та полегшує процес верифікації та забезпечує документи.

У нашому Центрі доступне як особисте, так і дистанційне замовлення послуг, є можливість організації відправки замовлення як по Україні, так і за кордон. Тож, відстань для нас – не перешкода. Але якщо ви зараз знаходитесь в Україні та плануєте їхати за кордон, для полегшення верифікації документів про освіту, краще заздалегідь потурбуватись про засвідчення освітніх документів апостилем або консульською легалізацією.

До речі, в 2022 році до Конвенції, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів (Гаазька конвенція), доєдналися Індонезія (4.06.2022) та Саудівська Аравія (7.12.2022), а в березні 2023 року – Пакистан (9.03.2023), також незабаром доєднається Сенегал (23.03.2023). Отже, кількість країн, які приймають апостиль, збільшиться вже до 124. Українські освітні документи з апостилем не потребують додаткових оформлень чи засвідчень, їх можна використовувати в будь-якій з країн-учасниць Гаазької Конвенції.

До Гаазької конвенції про апостиль приєднуються ще 4 країни. Індонезія, Саудівська Аравія, Пакистан та Сенегал. Тепер апостиль приймають 124 країни. Українські освітні документи з апостилем можна використовувати в будь-якій з країн-учасниць Конвенції.

Ми завжди до ваших послуг! Пишіть нам на електронну пошту: centre@apostille.in.ua або телефонуйте: +38 044 484 64 45, +38 044 484 64 95.

НА ПОСТІЙНОМУ ЗВ'ЯЗКУ З ВИЗНАВАЧАМИ ІНШИХ КРАЇН

ТЕТЯНА БОЙЧЕНКО,
фахівець II категорії ENIC Ukraine

ENIC Ukraine, який входить до міжнародної мережі національних інформаційних центрів з академічної мобільності ENIC Network, впродовж важкого і трагічного періоду для нашої країни не припиняв надавати послуги та був і є у постійному контакті з центрами мережі і не тільки. Робота не припиняється і відповіді на запити про українські освітні документи летять у різні куточки світу. Географія запитів розширилася і вони надходять з різних континентів. Так, за період з 2022 року до березня 2023 року до ENIC Ukraine надійшло понад 1000 запитів з 34 країн Європи, 13 азійських країн, 3 країн Африки, 2 найбільших країн Північної Америки, Еквадору та, навіть, острівної країни Сент-Вінсент і Гренадини.

Більшість запитів, звісно, пов'язана з підтвердженням освітніх документів та апостилів, проставлених на них. Проте, були й звернення стосовно інших питань, як-от: можливість обіймати посаду викладача без відповідної кваліфікації, «невідповідність» форми документа про освіту іноземного громадянина, який закінчив ЗВО в Україні, академічних та професійних прав, що надають документи про освіту як встановленої форми, так власного зразка ЗВО, прирівняння документів про освіту старих зразків, виданих в Україні в попередні роки, до документів про освіту, що видаються відповідно до чинного законодавства. Окрему групу становлять звернення про статус закладів освіти

України, а також нововведень щодо здобуття наукових ступенів.

Із запровадженням воєнного стану наприкінці лютого 2022 року з'явилася категорія питань, пов'язаних зі скасуванням ДПА та ЗНО у випускних класах школи та впровадження НМТ і нових правил для вступу до ЗВО.

Залишаються проблемними питання освітніх документів, виданих на територіях України, які зараз тимчасово окуповані (Донецької та Луганської областей, АР Крим), до яких додалися ще й проблеми із підтвердженням інформації про навчання через відсутність доступу до архівів закладів освіти, які знаходяться на територіях, де ведуться активні бойові дії, або через знищення архівів російськими загарбниками.

Варто зазначити, що ENIC Ukraine не залишає без розгляду і звернення фізичних осіб, які потребують допомоги у справах верифікації та визнання освітніх документів. Інформацію збираємо у всіх доступних нам джерелах. Щиро дякуємо представникам ЗВО, які допомагають нам у цій роботі!

Залишаємося разом і наближаємо Перемогу!

ДЕ БЕРУТЬ ІНФОРМАЦІЮ ПРО УКРАЇНСЬКІ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИЗНАВАЧІ?

НАТАЛІЯ НАУМЕНКО,
заступник директора ENIC Ukraine

Доступність інформації про національну систему освіти є важливим для визнання її кваліфікацій іншими країнами. Ми спробували дослідити, якими ж джерелами інформації про українські кваліфікації користуються визнавачі в інших країнах, яким з них надають перевагу, а яких даних не вистачає. Ми поставили кілька питань експертам з мережі ENIC-NARIC, а також кількох посольств в Україні та іноземних організацій з оцінки кваліфікацій. В опитуванні взяв участь 41 експерт з 27 країн. Ось що нам відповіли експерти.

1 Якими ресурсами користуються для перевірки автентичності українських документів про освіту?

Найбільш популярним способом отримання інформації очікувано стали запити до МОН, ENIC Ukraine та інших національних органів (76%) та власні джерела інформації (63%). Українські інформаційні ресурси національного рівня також є популярними: реєстри ЄДЕБО (56%) та перевірка апостиля МОН (49%). Але, разом із тим, визнавачі використовують сайти ЗВО (51%) і запитують інформацію у ЗВО (46%).

2 Якими джерелами користуються для визначення статусу українських ЗВО?

Найбільшу оцінку серед експертів отримав сайт ENIC Ukraine (85%). Також популярними в експертному середовищі є міжнародні бази (59%), сайти МОН України (51%) і ЄДЕБО (49%). Активно

використовуються також запити до компетентних органів України (46%) та сайти ЗВО (37%).

3 Які джерела допомагають визначити місце освітньої кваліфікації в системі освіти України?

Для отримання такої інформації експерти надають перевагу сайтам ENIC Ukraine (85%) та МОН (51%). Популярними джерелами інформації про кваліфікацію є власні джерела (39%) і сайти ЗВО (34%).

Міжнародний інформаційний супровід та обмін інформацією у процесах визнання кваліфікацій відіграє ключову роль. Органи державної влади мають надавати інформацію про системи освіти й визнані заклади освіти, а ЗВО – про присуджені ними кваліфікації.

4 Які інформаційні джерела використовують для оцінки кваліфікації?

Абсолютна більшість експертів визначила додаток до диплома за основне джерело інформації для оцінки кваліфікації (93%). Популярними джерелами також є сайт ENIC Ukraine (76%), запити до компетентних органів України (76%) та сайти ЗВО (63%).

ДЕ БЕРУТЬ ІНФОРМАЦІЮ ПРО УКРАЇНСЬКІ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИЗНАВАЧІ?

5 Які труднощі виникають під час пошуку інформації на інформаційних ресурсах національного рівня?

Труднощі виникають з пошуком необхідної інформації (56%) та відсутністю англomовної версії (51%).

Також значною проблемою є недостатність інформації (27%). Цікавими є коментарі експертів до цього питання: проблемами може бути відсутність оновлення та інформації про ліцензії та акредитації освітніх програм ЗВО у минулому, зміни назв ЗВО.

6 Які складнощі у використанні сайтів ЗВО для визнання присуджених ними кваліфікацій?

Найбільшими проблемами експерти визначили складнощі з пошуком необхідної інформації (59%) та відсутністю англomовної версії (56%), неструктурованість і недостатність інформації (по 34%). Відчутними проблемами для експертів є відсутність орієнтації ресурсу (розділу) на визнавачів і працедавців (22%) та недостатня надійність інформації (17%).

7 Яка інформація на сайті ЗВО буде корисною експертам?

Найбільш очікуваною є інформація про ліцензії та акредитовані програми: сучасні (83%) та історичні (71%), а також інформація про зміну назви, об'єднання або розподіл ЗВО чи інші форми реорганізації (73%). Також бажаною для експертів є інформація про академічні

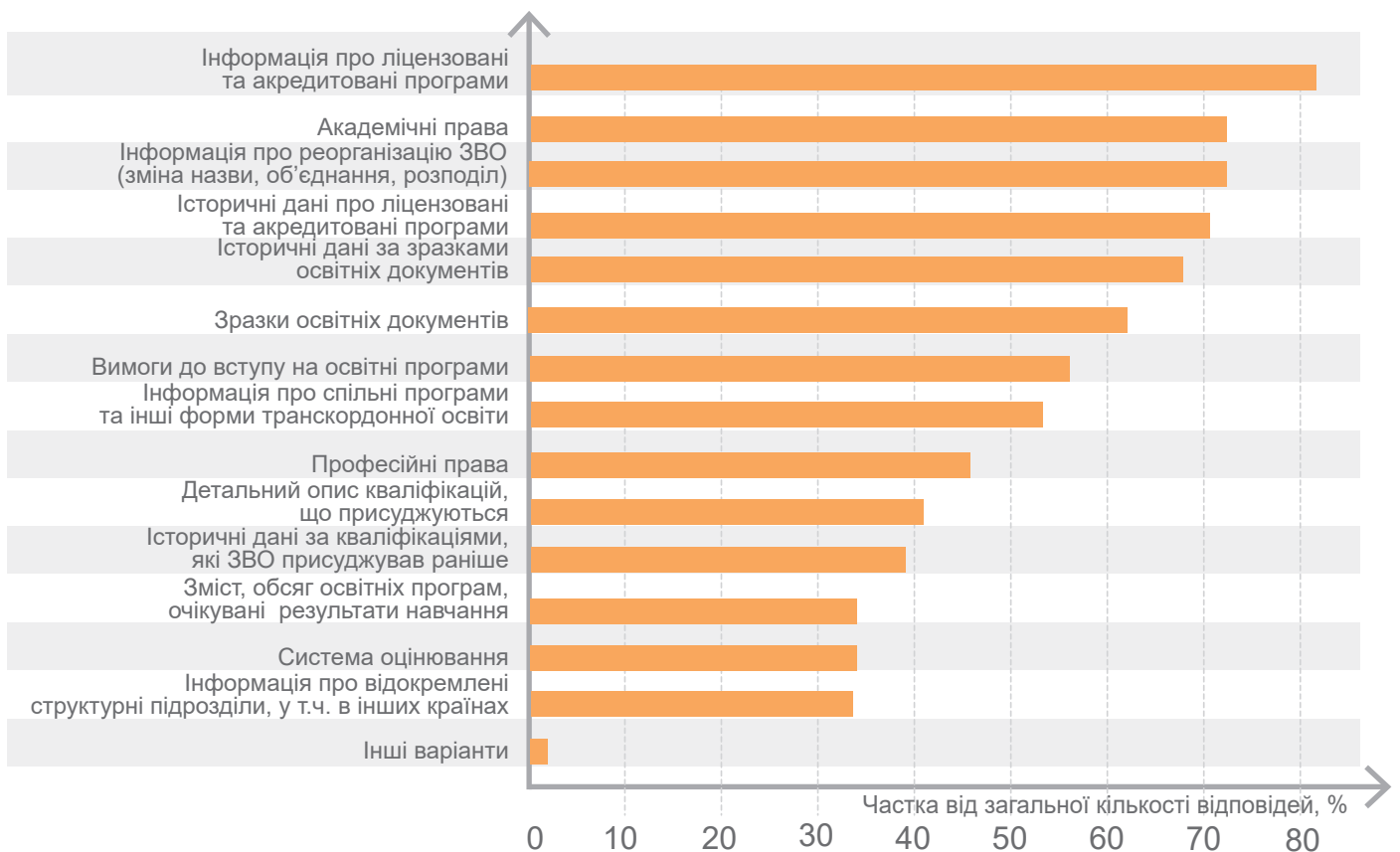
права (73%) і професійні права (46%), зразки документів ЗВО: актуальні (63%) і попередні зразки (68%). Більшість експертів визначили як важливу інформацію про вимоги до вступу (56%) та спільні програми й інші форми транскордонної освіти (54%).

Яких висновків ми дійшли, узагальнивши результати опитування?

1. Українські освітні інформаційні ресурси достатньо розвинені, визнавачі за кордоном знають про них і активно використовують під час визнання українських кваліфікацій.
2. Сайти ЗВО також активно використовуються для пошуку інформації про присуджені ними кваліфікації, переважна більшість експертів готові розглядати це джерело як надійне.
3. Інформація на сайтах національного рівня і закладів освіти не повною мірою покриває потреби визнавачів. Пошук потрібної інформації ускладнений через відсутність англomовних версій сайтів, не вистачає її структурованості і систематизованості, відсутня орієнтація на цільову групу.
4. Недостатність інформації призводить до листування офіційними і, навіть, дипломатичними каналами. А це потребує більших ресурсів з обох боків, збільшує терміни визнання українських кваліфікацій.

ДЕ БЕРУТЬ ІНФОРМАЦІЮ ПРО УКРАЇНСЬКІ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИЗНАВАЧІ?

ОЧІКУВАННЯ ЕКСПЕРТІВ ЩОДО ДАНИХ НА ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСАХ ЗВО

5. Університети можуть допомогти визнавачам та забезпечити їх необхідною інформацією про свої кваліфікації. Особливо важливими є такі дані: ліцензії та акредитовані програми (сучасні та історичні), інформація про реорганізацію ЗВО, інформація про академічні і

професійні права, сучасні та історичні зразки документів про освіту, інформація про вимоги до вступу, спільні програми та інші форми транскордонної освіти, освітні програми та кваліфікації.

Детальніше>>

ЯКУ ІНФОРМАЦІЮ ПРО СВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРОПОНУЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ЗВО?

НАТАЛІЯ НАУМЕНКО,
заступник директора ENIC Ukraine

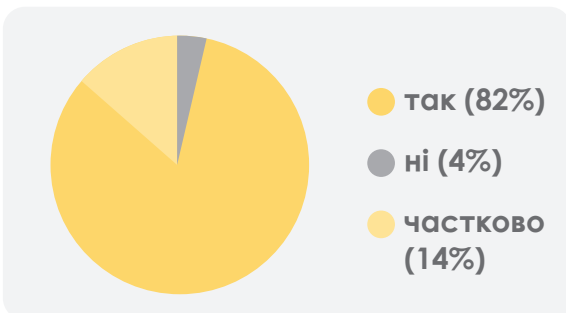
У попередній статті ми розповіли, яку інформацію про кваліфікації шукають визнавачі. Далі нам стало цікаво, а яку ж інформацію про свої кваліфікації пропонують ЗВО на своїх сайтах.

Ми обрали 296 закладів вищої освіти України та проаналізували сайти 284 з них, оскільки у 12 ЗВО сайти були відсутні або недоступні.

Під час дослідження було помічено, що якість веб-сторінок не завжди висока (технічний, дизайнерський аспект, вимоги до функціональності та зручності). Структури сайтів та інформацію часто не адаптовано під різні цільові групи: абітурієнти, студенти, викладацький склад, наукова спільнота, партнерські організації. У багатьох відсутня мапа сайту, навігація ускладнена.

Далі ми дослідили сайти на наявність інформації, яка важлива для іноземних визнавачів, та отримали такі результати.

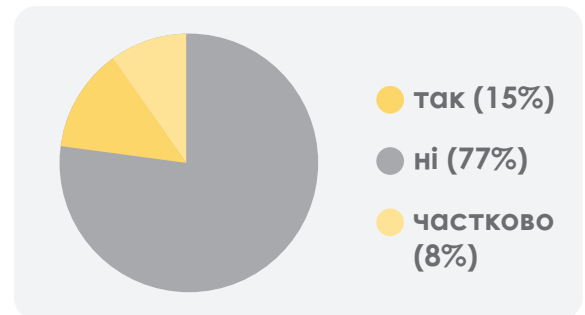
1. Дані про актуальні ліцензії та акредитовані програми ЗВО

Серед 284 сайтів така інформація доступна у 82% від загальної кількості, частково доступна – 14% і не доступна – 4%.

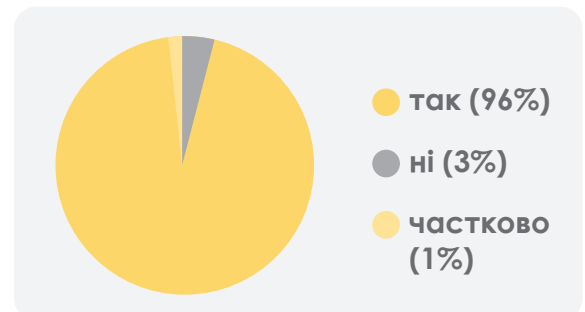
Отже, заклади освіти розуміють важливість надання цієї інформації. Але часом вона неповна, недостатньо якісна, часто не систематизована і розміщена у різних розділах сайту, ускладнена навігація та пошук, а на багатьох сайтах пошук неможливий без залучення спеціальних засобів (консолі розробника).

2. Дані про історичні ліцензії та акредитовані програми ЗВО

Така інформація відображається недостатньо: вона наявна у 15% сайтів, частково наявна – у 8%, відсутня – у 77%. Як правило, таку інформацію можна знайти тільки в архівах публікацій та її пошук ускладнений. Важливість надання такої інформації недооцінюється ЗВО.

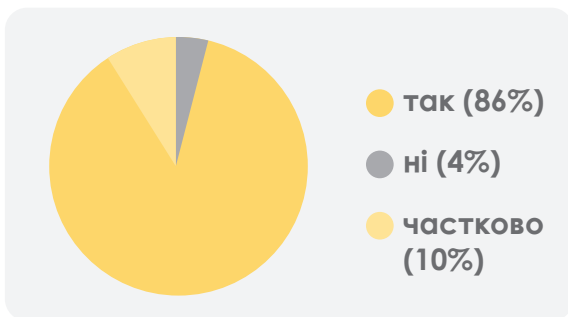
3. Умови вступу

ЯКУ ІНФОРМАЦІЮ ПРО СВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРОПОНУЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ЗВО?

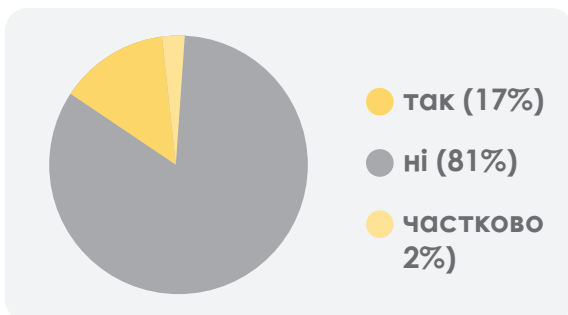
Це найбільш представлена інформація на сайтах ЗВО: наявна на 96% сайтів, частково наявна – 1%, відсутня – 3%. Це свідчить про орієнтованість інформаційної діяльності ЗВО на залучення вступників.

4. Інформація про освітні програми та кваліфікації ЗВО

Переважає більшість вебсторінок містить таку інформацію – 86%, інформація представлена частково в 10 %, відсутня – в 4 %. Інформація широко представлена, але в недостатніх для визнавачів обсягах, недостатньо систематизована, інтуїтивний пошук ускладнений.

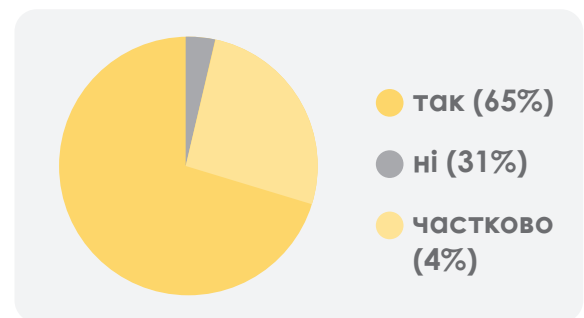
5. Зразки документів про освіту та періоди навчання

Описи і графічні зразки документів про освіту використовуються визнавачами на

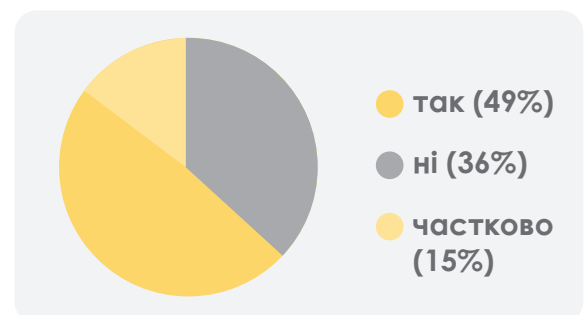
етапі перевірки автентичності. З 284 проаналізованих вебсторінок 81% не містять такої інформації, містять частково – 2%, містять зразки документів – 17%.

6. Описи шкал оцінювання

Інформація про оцінювання не є найбільш критичною для визнавачів, але може бути корисною, оскільки в деяких країнах оцінки та їхній розподіл також беруться до уваги. Ця інформація наявна на 65% сайтів, частково наявна у 4% і відсутня у 31%.

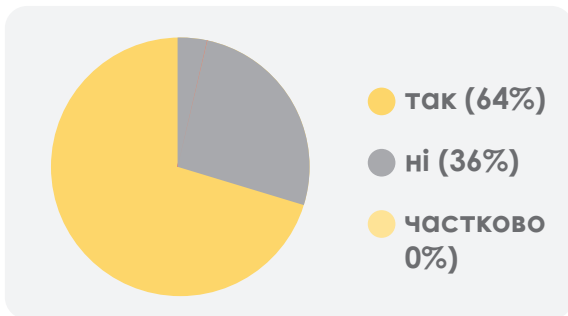
7. Інформація про визнання іноземних кваліфікацій

ЗВО поки недостатньо приділяють уваги цій інформації: наявна у 49 %, частково наявна – 15% і відсутня – 36%.

ЯКУ ІНФОРМАЦІЮ ПРО СВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРОПОНУЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ЗВО?

8. Англomовна версія сайту

Сайт англійською підтримують 64% ЗВО та не підтримують 36%. Англomовні версії не всі однаково стабільно наповнюються контентом, почасти україномовна версія є більш інформативною, частіше оновлюється. Відсутність повноцінної англomовної версії фактично обмежує використання інформації, представленої на сайті, іноземними фахівцями з визнання кваліфікацій.

Рекомендації щодо інформаційного супроводу присуджених ЗВО кваліфікацій

- 1 Англomовна версія сайту є критично необхідною умовою для донесення інформації до фахівців з визнання іноземних освітніх кваліфікацій інших країн.

Підтримка повноцінної англomовної версії сайту – це трудомістка задача. Проте, така робота була б вкрай бажаною. Якщо ж ресурсів для її підтримки недостатньо, то варто зосередитися на інформації для окремих цільових груп, для яких наявність англomовної версії є критичною: іноземні вступники та студенти, а також визнавачі.

- 2 Орієнтація на окремі цільові групи – вдале рішення для структурування інформації на вебсторінці.

Такий підхід до організації структури сайту нині застосовують багато ЗВО, інформація при цьому поділяється за окремими розділами виходячи з того, якій цільовій групі вона цікава: «Студентам», «Абітурієнтам», «Науковцям», «Викладачам» тощо. Багато сайтів ЗВО містять розділи «Іноземним студентам», як правило, ця інформація подається англійською. Так само можна створити і розділ «Оцінювачам дипломів» («Визнавачам кваліфікацій») англійською.

Якщо структура інформаційного ресурсу організована за іншим принципом, так само варто виокремити розділ, доступний з головної сторінки сайту. Структура цього розділу має бути зручна і зрозуміла для навігації. Пошукові форми та мапа сайту також будуть корисними.

ЗВО варто приділяти увагу інформаційному супроводу присуджених кваліфікацій. Окрім інформації для вступників і студентів, сайти ЗВО мають враховувати потреби визнавачів кваліфікацій

- 3 Контентне наповнення розділу.

Серед інформації експерти найбільше очікують знайти на сайті ЗВО ліцензії та акредитовані програми (актуальні та історичні), інформацію про реорганізацію ЗВО, про академічні і професійні права,

ЯКУ ІНФОРМАЦІЮ ПРО СВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРОПОНУЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ЗВО?

зразки документів ЗВО (актуальні та історичні), інформацію про вимоги до вступу, спільні програми та інші форми транскордонної освіти, освітні програми та кваліфікації (актуальні та історичні).

Часто ЗВО надають частину цієї інформації в розділах «Забезпечення якості», «Інформаційний пакет ЄКТС» та інших. Якщо сайт ЗВО вже містить розділ зі значною частиною цієї інформації, то його необхідно розширити, додавши ту інформацію, якої бракує. Якщо ж інформація наявна, проте розміщена в різних розділах або на кількох сайтах, може бути рекомендовано зробити окремий розділ як єдину точку входу, а подачу інформації (для уникнення

дублювання) зорганізувати через гіперпосилання.

4 Своєчасне оновлення інформації.

Дані про актуальні ліцензії, акредитації, освітні програми, умови вступу, зразки документів про освіту мають своєчасно оновлюватися. Рекомендовано зазначити дату останньої зміни. При цьому інформацію, яка втратила актуальність рекомендуємо не видаляти, а накопичувати історичний зріз у вигляді систематизованого архіву за попередні роки.

Детальніше>>

Дякуємо за співпрацю, наближаємо Перемогу разом!

Національний інформаційний центр академічної мобільності (ENIC Ukraine)

ДП «Інформаційно-іміджевий центр» Міністерства освіти і науки України

Адреса: вул. В'ячеслава Чорновола, 25, м. Київ, 01135

Телефон/факс: +380 (44) 484 64 25

E-mail: news@enic.in.ua

www.enic.in.ua

www.naric.in.ua

www.apostille.in.ua

Над Дайджестом працювали:

Керівник проєкту: В. Сергієнко

Загальна редакція: Н. Науменко

Випусковий редактор: Т. Євдокименко

Редагування: Т. Бойченко, О. Птіцина

Авторський колектив: В. Сергієнко, Н. Науменко, А. Бахлукова, В. Солошенко,
Т. Вагіна, Т. Євдокименко, Ю. Гавриленко, Т. Бойченко.

Дизайн: Є. Макаревич

Розповсюдження: Г. Веселова

© ДП «Інформаційно-іміджевий центр», 2023

Підготовлено Центром ENIC Ukraine для використання у своїй діяльності.

